

Republik Maluku Selatan

Ministerie van Algemene Zaken
Minister President
Drs.M.Rutte
Binnenhof 20
2513 AA Den Haag

Amsterdam, 11 november 2010

Betreft: arrestatie, vervolging en berechting vroegere
Minister Buitenlandse Zaken van Indonesië Dr.Hassan Wirajuda

Excellentie,

Hierbij vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Inleiding

1. Uw voorganger, dr.P.J.M.Balkenende, hebben wij in het licht van het voorgenomen bezoek aan Nederland van President Yudhoyono van Indonesië, middels een schrijven van 20 september 2010, een aantal verzoeken voorgelegd. Op dit schrijven en de rappelbrief van 27 september 2010 heeft uw voorganger tot op heden niet gereageerd.
2. Uiteindelijk heeft de Indonesische president zijn bezoek aan Nederland uitgesteld. Dit uitstel volgde op een namens de RMS-regering en een aantal andere procespartijen geëntameerd kort geding, waarbij de voorzieningenrechter van de rechtbank Den Haag werd verzocht de arrestatie van de Indonesische president te bevelen. Deze vordering is door de voorzieningenrechter afgewezen. Aan de Indonesische president in functie komt volgens de voorzieningenrechter onverkort immuniteit toe. Tegen dit het vonnis is door de RMS-Regering inmiddels op 1 november 2010 hoger beroep ingesteld bij het Gerechtshof te Den Haag.

De komst van vroegere minister van buitenlandse zaken dr.Hassan Wirajuda naar Nederland

3. Intussen hebben mij mogen vernemen, dat binnenkort de vroegere Indonesische Minister van Buitenlandse Zaken, dr. Hassan Wirajuda, binnenkort Nederland zal bezoeken. Hij zal op dinsdag 23 november a.s. op uitnodiging van de stichting “Het Gebaar” in het Vredespaleis te Den Haag een lezing geven.

4. Zoals u weet is dr.Hassan Wirajuda Minister van Buitenlandse Zaken geweest in de periode 9 augustus 2001 tot 22 oktober 2009.

Schending van de mensenrechten in de Molukken en de betrokkenheid van dr.Hassan Wirajuda hierbij.

5. In de periode 2001 tot en met heden heeft in de Molukken een groot aantal ernstige schendingen van de mensenrechten plaats gevonden. Allereerst heeft in het tijdvak 1999 tot 2004 in de Molukken een heftige oorlog gewoed. Een oorlog, die door de opeenvolgende Indonesische regeringen in stand is gehouden door na te laten in te grijpen. Hierdoor zijn duizenden Molukse moslims en christenen gedood en is onvoorstelbaar veel materiële- en immateriële schade aangericht. Hiervoor is dr.Hassan Wirajuda, als Minister van Buitenlandse Zaken, mede aansprakelijk te achten.

6. De verantwoordelijkheid van dr.Hassan Wirajuda strekt echter nog verder.

Zoals intussen bekend mag worden verondersteld hebben in de periode 2001 tot op heden in de Molukken en West-Papua ernstige schendingen van mensenrechten plaats gevonden.

7. In 2004 is op het eiland Saparua een groot aantal RMS-aanhangers publiekelijk ernstig mishandeld. Vervolgens zijn deze RMS-aanhangers op het politiebureau gemarteld en gefolterd. Om een indruk te kunnen krijgen op welke wijze Indonesische militairen en politieagenten RMS-aanhangers mishandelen verwijs ik naar videobeelden te zien op: (<http://www.youtube.com/watch?v=JM2C5Jf4hKI>)
8. Op en na 29 juni 2007 zijn in de Molukken een groot aantal RMS-aanhangers gearresteerd en gemarteld, omdat zij betrokken zouden zijn geweest bij het opvoeren van een Molukse krijgdsans "Tjakalele". Tijdens deze dans is de RMS-vlag aan President Yudhoyono getoond. De RMS-aanhangers zijn wegens deze vreedzame actie niet enkel gefolterd, maar ook tot absurd hoge gevangenisstraffen veroordeeld. De juistheid van de martelingen wordt bevestigd door uitvoerige onderzoeken verricht door Amnesty International en Human Right Watch. In deze rapporten staan de martelingen uitvoerig omschreven en wordt de beestachtige behandeling van de gevangenen door de anti-terreureenheid "Densus 88" bevestigd door verschillende ooggetuigen.
9. Recentelijk op 2 augustus 2010 en daarna zijn wederom 20 RMS-aanhangers gevangen genomen gemarteld en gefolterd. Hierover is door de mensenrechtenorganisaties Human Right Watch, Amnesty International en Kontras gerapporteerd. De gevangenen zijn thans in afwachting van hun berechting.
10. De situatie waarin in totaal 91 RMS-gevangenen verkeren is mensonterend te achten. Zij worden zeer slecht behandeld in de gevangenissen. Zij krijgen nauwelijks te eten en hen ontbeert de nodige medische zorg. Ten gevolge hiervan is op 13 september 2010 een van de RMS-gevangenen, de heer Jusuf Sapakoly, in Ambon overleden. Op dit moment zijn enkele gevangenen wegens hun verslechterde medische toestand

opgenomen in verschillende ziekenhuizen op het eiland Ambon en Java. Voor hun leven moet worden gevreesd.

11. Uit het vorenstaande volgt genoegzaam, dat de Indonesische regering onder leiding van de Indonesisch president Yudhono aansprakelijk is te achten voor deze misdaden tegen de menselijkheid. Het vorenstaande geldt echter ook voor dr.HassanWirajuda. Laatstgenoemde was immers in de periode waarin de vorenbedoelde misdaden tegen de menselijkheid hebben plaats gevonden Minister van Buitenlandse Zaken in de regering van President Yudhoyono. In deze hoedanigheid is hij dan ook mede verantwoordelijk te achten voor de voornoemde misdaden. Juist als Minister van Buitenlandse zaken had dr.Hassan Wirajuda bij uitstek moeten waken tegen schending van de mensenrechten van RMS-aanhangers. De vroegere Minister van Buitenlandse Zaken heeft daarentegen juist altijd ontkend, dat mensenrechten van RMS-aanhangers werden geschonden.

Handelingen van dr.Hassan Wirajuda in strijd met de Wet Internationale Misdrijven. (WIM)

12. De RMS-regering is van oordeel, dat de vroegere Minister van Buitenlandse Zaken, die deze functie vervulde in de periode 9 augustus 2001 tot 22 oktober 2009, mede aansprakelijk is te achten voor de misdaden tegen RMS-gevangenen gepleegd.
13. Het gaat hier om misdrijven die in de WIM strafbaar zijn gesteld. Ik verwijs in dit verband o.a. naar in de wet genoemde misdrijven tegen de menselijkheid, foltering en marteling.
14. Aan de Nederlandse rechter komt ingevolge artikel 2 lid 1 a van de WIM, rechtsmacht toe zodra dr.Hassan Wirajuda in Nederland verblijf houdt. Dit laatste zal het geval zijn. Immers op **23 november 2010** zal dr.Hassan Wirajuda een lezing houden in het Vredespaleis te Den Haag.
15. Aangezien de Minister van Buitenlandse Zaken van Indonesië niet meer in functie is, kan hij geen geslaagd beroep doen op het beginsel van immuniteit, welk beginsel is neergelegd in artikel 8 Wetboek van Strafrecht en in het verlengde hiervan in artikel 16 van de WIM is vervat. Indien U meent, dat de vroegere Minister van Buitenlandse Zaken zich kan beroepen op zijn immuniteit, omdat hij zijn misdaden tegen de menselijkheid tijdens de uitoefening van zijn functie van Minister van Buitenlandse Zaken heeft gepleegd, kan dit argument geen doel kan treffen. Het plegen van misdaden tegen de menselijkheid kunnen immers niet worden gerekend tot de taken die behoren tot de functie van een Minister van Buitenlandse Zaken.

Conclusie

16. RMS-gevangenen zijn het slachtoffer geworden van misdaden tegen de menselijkheid, zoals martelingen en folteringen. De vroegere Minister van Buitenlandse Zaken, dr.Hassan Wirajuda, kan als medepleger van deze misdaden tegen de menselijkheid worden beschouwd, omdat hij als Minister van Buitenlandse Zaken lid was van de Indonesische regering in het tijdvak dat de vorenbedoelde misdaden zijn gepleegd. Deze misdaden zijn strafbaar gesteld in de WIM. Tijdens zijn verblijf in Nederland op 23 november 2010 komt Nederland rechtsmacht toe ingevolge artikel 2 lid 1 a van de WIM. De vroegere Minister van Buitenlandse Zaken kan dan ook geen geslaagd beroep doen op het beginsel van immuniteit.

17. Mede namens de RMS-gevangenen, die op bijgaande namenlijst staan genoteerd, alsmede de weduwe van de vermoorde RMS-gevangene Jusuf Sapakoly, verzoekt de RMS-regering, U ons te laten weten of de Nederlandse Regering van opvatting is dat de vroegere Minister van Buitenlandse Zaken van Indonesië, dr.Hassan Wirajuda, bij zijn aankomst in Nederland, dan wel tijdens zijn verblijf alhier, kan worden aangehouden, vervolgd en berecht wegens het plegen van misdrijven tegen de menselijkheid, zoals strafbaar gesteld in de WIM.

Gaarne vernemen wij uiterlijk **dinsdag 16 november 2010** uw standpunt.

Op voorhand wijzen wij u er op, dat bij gebreke aan een reactie van uw zijde, zoals u intussen in de zaak van de Indonesische President Yudhoyono heeft mogen ervaren, wij het treffen van rechtsmaatregelen tijdens het verblijf van de vroegere Minister van Buitenlandse Zaken van Indonesië -dr.Hassan Wirajuda- in Nederland, niet zullen schuwen.

Met de meeste hoogachting,

De President van de Regering in ballingschap
van de Republiek der Zuid-Molukken,

Mr.J.G.Wattilete

Afschriften aan:

Minister van Buitenlandse Zaken
Miniser van Justitie
Het Landelijk Parket te Rotterdam
Amnesty International
Human Right Watch